



*Klaudia Furman*

*Victoria Kotterba*

*Victoria Kostrzewa*

Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu

## **STRATEGICZNE RELACJE POLSKI Z MOCARSTWAMI ŚWIATOWYMI W KONTEKŚCIE OBRONY NARODOWEJ – RELACJE Z USA I ROSJĄ**

**Streszczenie (abstrakt):** Celem tego artykułu jest przedstawienie strategicznych relacji Polski z mocarstwami światowymi w kontekście obrony narodowej, a konkretnie relacji z USA i Rosją. Bezpieczeństwo Polski zależy w dużym stopniu od relacji, w jakich się znajdujemy z mocarstwami, w szczególności USA i Rosją. Polska jest tego świadoma i stanowczo stara się utrzymać dobre relacje z tymi mocarstwami, szczególnie jeżeli chodzi o bezpieczeństwo i obronę. Polska i USA są sojusznikami od momentu wstąpienia Rzeczypospolitej do NATO.

**Słowa kluczowe:** Polska, mocarstwa światowe, obrona narodowa

### **POLAND'S STRATEGIC RELATIONS WITH WORLD POWERS IN THE CONTEXT OF NATIONAL DEFENSE-RELATIONS WITH THE US AND RUSSIA**

**Abstract:** The purpose of this article is to present Poland's strategic relations with world powers in the context of national defense, specifically, relations with the US and Russia. The security of our country – Poland – depends to a large extent on the relationship we have with the superpowers, in particular the US and Russia. Poland realizes this, so it is determined to maintain good relations with these powers, especially when it comes to security and defense. Poland and the US have been allies since Poland joined NATO.

**Keywords:** Poland, world powers, national defense

#### **Wstęp**

Polityka bezpieczeństwa Polski jest ściśle związana z relacjami z mocarstwami światowymi, takimi jak Stany Zjednoczone i Rosja. W ostatnich latach Polska konsekwentnie starała się utrzymać strategiczne relacje z oboma tymi mocarstwami, zwłaszcza w kontekście obrony i bezpieczeństwa. Od momentu przystąpienia Polski do NATO w 1999 roku Stany Zjednoczone stały się strategicznym sojusznikiem Polski w dziedzinie obrony. Polska ściśle współpracuje z USA na poziomie wojskowym, poprzez udział w misjach NATO i szkoleniach wojskowych oraz na poziomie politycznym, poprzez aktywny udział w dyskusjach na temat bezpieczeństwa i obrony w NATO. W 2018 roku Polska podpisała umowę z USA na zakup systemu obrony przeciwrakietowej Patriot, co zwiększyło jej zdolności obronne i umocniło strategiczne relacje z USA. Jednocześnie Polska utrzymywała stosunki dypl-

matyczne z Rosją, pomimo napięć i konfliktów, zwłaszcza po aneksji Krymu przez Rosję w 2014 roku.

### 1. USA za prezydentury Thomasa Woodrowa Wilsona

Stworzenie niepodległego państwa polskiego na terytoriach zamieszkałych przez ludność bezsprzecznie polską, z wolnym dostępem do morza, niepodległością polityczną, gospodarczą, integralność terytoriów tego państwa powinna być zagwarantowana przez konwencję międzynarodową.



**Fot. 1.** Prezydent Woodrow Wilson (1914)

**Źródło:** [https://pl.wikipedia.org/wiki/Woodrow\\_Wilson](https://pl.wikipedia.org/wiki/Woodrow_Wilson) [dostęp: 16.04.2024]

### 2. Interesy narodowe w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego:

Interesy narodowe w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego obejmują:

- Strzeżenie niepodległości, nienaruszalności terytorialnej, suwerenności oraz zapewnienie bezpieczeństwa państwa i obywateli.
- Kształtowanie porządku międzynarodowego, opartego na solidarnej współpracy i poszanowaniu prawa międzynarodowego, dającego gwarancje bezpiecznego rozwoju Polski.
- Umacnianie tożsamości narodowej i strzeżenie dziedzictwa narodowego.
- Zapewnienie warunków do trwałego i zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego oraz ochronę środowiska naturalnego.

Powyższe interesy narodowe tworzą filary bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Ich realizacja odbywa się poprzez osiąganie wynikających z nich celów strategicznych, wymagających zaplanowania i wdrożenia określonych zadań oraz posiadania i wykorzystania odpowiednich sił, środków oraz zdolności. Obejmują one niżej wymienione, kluczowe przygotowania i działania strategiczne. Podstawowym czynnikiem kształtującym bezpieczeństwo Polski jest jej silne osadzenie w strukturach transatlantyc-

kich i europejskich, a także rozwój współpracy dwustronnej i regionalnej z najważniejszymi partnerami. W ostatnich latach stosunki transatlantyckie jak i proces integracji europejskiej zostały poddane próbom. Strategiczne więzi między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a europejskimi sojusznikami przechodzą ewolucję. W ramach Unii Europejskiej pojawiają się rozbieżne koncepcje dalszego jej rozwoju. Zauważalne jest również ryzyko osłabienia spójności stanowisk i działań państw członkowskich Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej wskutek rosnących napięć wewnętrznych oraz w wyniku działań podmiotów zewnętrznych.

### 3. Relacje Polska – USA

Stosunki strategiczne między Polską a Stanami Zjednoczonymi są jednymi z najważniejszych aspektów polityki obronnej Polski. Współpraca ta ma swoje korzenie w dziesięcioleciach, kiedy Polska jako kraj bloku wschodniego była sojusznikiem Związku Radzieckiego i była zmuszona do wprowadzenia radzieckiej doktryny obronnej. Stosunki dyplomatyczne między Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki zostały nawiązane 2 maja 1919 r. USA odegrały ważną rolę w procesie odzyskania przez Polskę niepodległości po I wojnie światowej, a w 1919 były pierwszym supermocarstwem, które uznało odrodzone państwo polskie. Podczas I wojny światowej znane polskie osobistości – Ignacy Jan Paderewski i Henryk Sienkiewicz podróżowali do Stanów Zjednoczonych, aby promować ideę niepodległej Polski. Wielu Amerykanów polskiego pochodzenia przyjechało do Europy, aby walczyć o suwerenną Polskę, czego najbardziej znanym przykładem jest Błękitna Armia Hallera. Utworzona pod dowództwem Generała Józefa Hallera, zrzeszała ponad 20.000 Amerykanów polskiego pochodzenia.



Fot. 2. Błękitna Armia generała Hallera

Źródło: <https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/polskie-wojsko/57846,Blekitna-Armia-generala-Hallera.html>  
[dostęp: 16.04.2024]

Po uzyskaniu przez Polskę niepodległości kraje te zacieśniły swoje stosunki, przede wszystkim w dziedzinie obronności. Zainspirowany przez Paderewskiego, Prezydent USA **Woodrow Wilson** był wielkim zwolennikiem odrodzenia wolnej Polski. W swoim słynnym przemówieniu do Kongresu 22 stycznia 1917 roku prezydent Wilson przedstawił niepodległość Polski jako uzasadniony cel wojenny. W 1926 roku, z okazji 150. rocznicy uzy-

skania niepodległości przez USA, Polacy przygotowali „Polską Deklarację o Podziwie i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych”. Kolekcja 111 tomów podpisów, życzeń, ilustracji i zdjęć została podpisana przez Prezydenta RP oraz 5,5 miliona obywateli ówczesnej Polski. Deklaracja została przekazana prezydentowi Calvinowi Coolidge’owi 14 października 1926 roku w Białym Domu.

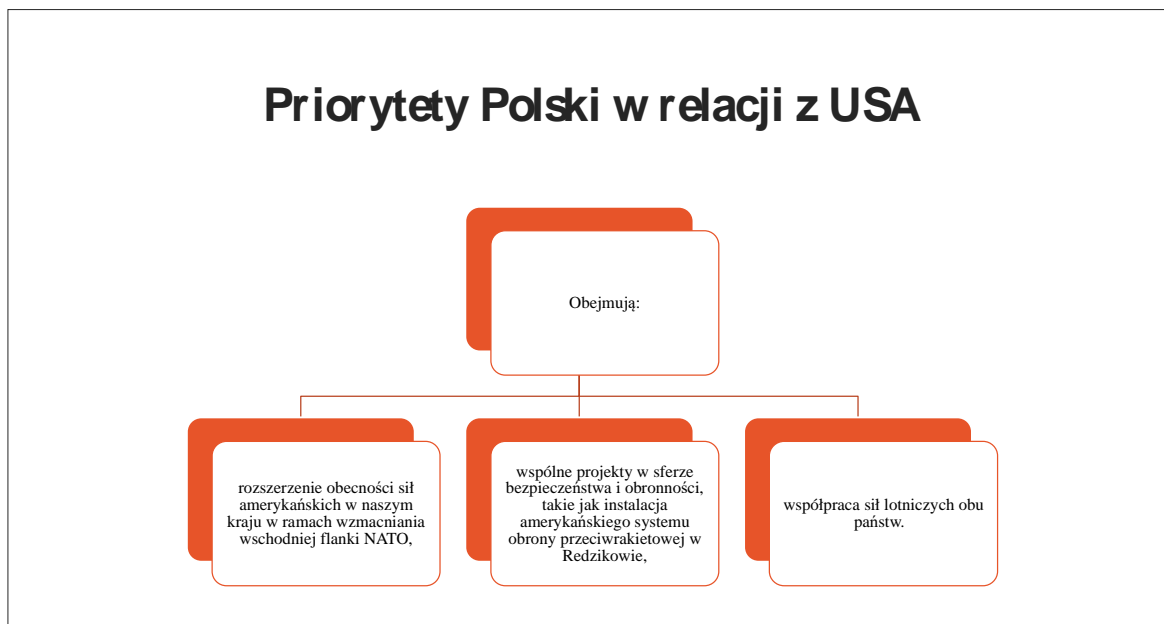


**Fot. 3.** Polska Deklaracja o Podziwie i Przyjaźni dla USA z 1926 roku

**Źródło:** <https://ajojko.com/historia-mikolowa/polska-deklaracja-o-podziwie-i-przyjazni-dla-usa-z-1926-roku/> data dostępu: 16.04.2024 r.

Duch przyjaźni polsko-amerykańskiej z tamtych lat jest obecny również dzisiaj. Od współpracy w ramach NATO, poprzez relacje ekonomiczne i polityczne, Polska i USA są kluczowymi partnerami i sojusznikami. W 1999 roku Polska została zaproszona do NATO, co dało początek nowej erze w stosunkach polsko-amerykańskich. Współpraca obronna pomiędzy tymi krajami została podniesiona na nowy poziom, co objawiało się m.in. w wizytach polskich wojskowych w Stanach Zjednoczonych, wspólnych manewrach i szkoleniach, a także w amerykańskiej pomocy wojskowej dla Polski. Polska została również partnerem w programie Strategicznej Inicjatywy Obronnej, który stanowi instrument wsparcia dla krajów NATO w kwestii obronności. Wraz z wybuchem konfliktu w Europie Wschodniej, zwłaszcza z aneksją Krymu przez Rosję w 2014 roku, Polska stała się jednym z kluczowych sojuszników Stanów Zjednoczonych w Europie. Wspólnie z USA Polska wzięła udział w stworzeniu i realizacji Inicjatywy Trójmorza, która ma na celu wzmocnie-

nie współpracy i integracji między państwami Europy Środkowej, Wschodniej i Południowej. Obecnie Polska i Stany Zjednoczone prowadzą intensywne rozmowy na temat wzmocnienia wschodniej flanki NATO, m.in. poprzez zwiększenie obecności wojskowej w Polsce. Obecność amerykańskich sił zbrojnych w Polsce i prowadzenie wspólnych ćwiczeń wojskowych stanowi ważny element odstraszania potencjalnych agresorów<sup>1</sup>.



Źródło: opracowanie własne

#### 4. Współpraca ekonomiczna

- Polskę i Stany Zjednoczone łączą rozbudowane relacje gospodarcze. Polskie i amerykańskie dane statystyczne istotnie różnią się od siebie, ale w obu przypadkach widoczny jest dynamiczny wzrost współpracy handlowej w ostatnich latach. Zarówno w eksporcie, jak i imporcie z USA dominują wysoko przetworzone towary przemysłowe, głównie maszyny i urządzenia oraz pojazdy.
- Stany Zjednoczone zajmują 9 miejsce wśród partnerów handlowych Polski i 3 (po Chinach i Rosji) wśród państw niebędących członkami UE. Wśród partnerów handlowych USA Polska zajmuje 40 miejsce pod względem wartości obrotów towarowych. Istotne znaczenie we współpracy dwustronnej mają wzajemne inwestycje. USA były najważniejszym kierunkiem napływu inwestycji zagranicznych do Polski spoza Unii Europejskiej. Inwestorzy amerykańscy obecni są praktycznie we wszystkich ważniejszych sektorach polskiej gospodarki. Polskie inwestycje w USA dynamicznie rosną. Duże znaczenie ma także współpraca w dziedzinie energetyki.

<sup>1</sup> <https://www.pism.pl/publikacje/relacje-polsko-amerykanske-w-czasie-prezydentury-joe-bidena> [dostęp: 31.03.2023].

- Stany Zjednoczone wspierają Polskę w jej wysiłkach na rzecz dywersyfikacji źródeł dostaw surowców energetycznych, głównie gazu. W ostatnich latach Polska zawarła kilka znaczących kontraktów na zakup amerykańskiego LNG, którego dostawy wzrosną po 2022 r. Planowana jest także pogłębiona współpraca w dziedzinie energetyki jądrowej.

## 5. Współpraca kulturalna

Stany Zjednoczone to tygiel kultur, języków i tradycji krajów, z których pochodzą ich obywatele, a polska kultura jest trwałym elementem Ameryki. Misją Ambasady RP w Waszyngtonie jest - obok rozwijania współpracy politycznej czy gospodarczej – poszerzanie wiedzy społeczeństwa amerykańskiego o współczesnej Polsce i o polskim dorobku kulturalnym, którego bogactwo może inspirować i ciekawić Amerykanów oraz służyć lepszemu zrozumieniu polskich dążeń i ambicji. Naszym celem jest przybliżanie Amerykanom najnowszych trendów w polskiej literaturze, muzyce, sztukach wizualnych, sztuce filmowej czy teatrze. Prezentujemy również wyjątkowy dorobek polskich twórców, takich jak Fryderyk Chopin, Tadeusz Kantor, Andrzej Wajda czy Magdalena Abakanowicz i ich wpływ na kształtowania amerykańskiego i światowego dorobku kulturalnego. Przybliżamy także wiedzę o polskiej historii i jej znaczeniu dla kształtowania losów innych społeczeństw, w tym Stanów Zjednoczonych. Krzewimy pamięć o Polakach, którzy tworzyli Amerykę, takich jak Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski, jak i o tych, którzy mieli istotne znaczenie w historii dwudziestowiecznych stosunków transatlantyckich – o Ignacym Janie Paderewskim, Janie Karskim, Janie Pawle II, generale Edwardzie Rownym czy Zbigniewie Brzezińskim. Ambasada współdziała z czołowymi instytucjami kulturalnymi okręgu waszyngtońskiego, takimi jak John F. Kennedy Center for the Performing Arts czy National Philharmonic at Strathmore w promowaniu polskiej muzyki. Od 2016 roku prowadzimy we współpracy z najstarszym kinem w Waszyngtonie, Avalon Theatre, serię filmową CinePOLSKA, gdzie prezentujemy najnowsze dzieła polskiej kinematografii, jak również klasyki polskiego kina. Pracujemy razem z innymi przedstawicielstwami państw Unii Europejskiej nad wspólnymi projektami, przygotowując corocznie ambitny program w ramach słynnego już waszyngtońskiego wydarzenia EU Open House w maju oraz zachęcamy młodych Amerykanów do poznawania najnowszych polskich osiągnięć w różnych dziedzinach w czasie jesiennego Kids Euro Festival<sup>2</sup>.

## 6. Współpraca w kontekście obrony narodowej

W przekonaniu rządu Prawa i Sprawiedliwości, ale także poważnej części społeczeństwa polskiego, Stany Zjednoczone, w obliczu umiarkowanego zaangażowania Brukseli w sprawy bezpieczeństwa i obronności, pozostają de facto jedynym sojusznikiem zdolnym i gotowym do aktywnej obrony suwerenności Polski.

---

<sup>2</sup> <https://www.gov.pl/web/usa/relacje-dwustronne> [dostęp: 31.03.2023].

Jeśli wzmocnienie obecności wojsk amerykańskich w Polsce, czy też niektóre kontrakty na sprzęt obronny można uznać za – przynajmniej w zamyśle – zjawiska pozytywne, o tyle już dystansowanie się w praktyce od polityki zewnętrznej i migracyjnej UE lub wstrzeźliwość w budowie europejskich sił obronnych stanowią niebezpieczny krok w kierunku przestrzeni niczyjej, owej mitycznej „szarej strefy”, na której nikomu nie zależy i nikt o nią nie dba.

Dobre stosunki dwustronne będą sprzyjać rozwojowi handlu i inwestycji, co będzie pomocne w ożywieniu gospodarczym obu krajów po pandemii COVID-19. Powinno to skutkować utrzymaniem trendu wzrostowego wartości wymiany handlowej.

Polska bez wątpienia będzie nadal zainteresowana udziałem amerykańskiego przemysłu obronnego w procesie modernizacji polskiego wojska. Zakup uzbrojenia z USA powinien wiązać się jednak z transferem technologii i wzmacnianiem kooperacji przemysłowej. Może to oznaczać współpracę przy programie „Loyal Wingman” dla myśliwców F-35, pozyskanie śmigłowców szturmowych oraz dalszą realizację programów obrony przeciw-rakietowej i przeciwlotniczej związanych z zakupem przez Polskę pierwszej partii systemów Patriot.

Kwestie bezpieczeństwa i obronności pozostaną najprawdopodobniej rdzeniem dwustronnej współpracy. Jej dominującym aspektem będzie pełna realizacja postanowień umowy EDCA współpraca sił zbrojnych obu państw oraz wspólne ćwiczenia, w tym zakrojone na szeroką skalę manewry. Obie strony powinny poszukiwać możliwości zwiększenia amerykańskiej obecności w Polsce i na wschodniej flance NATO. Chodzi nie tyle o skupienie się na zwiększeniu liczby żołnierzy USA bądź zmianie charakteru obecności z rotacyjnej na stałą, lecz raczej o jak najlepsze wykorzystanie amerykańskiej obecności w Europie. Celem powinno być zwiększenie interoperacyjności sił amerykańskich i polskich, opracowanie trójstronnych amerykańsko-niemiecko-polskich inicjatyw szkoleniowych, pogłębienie integracji wojsk Polski i USA oraz ich współpraca wojskowa na obszarze Bałtyku i poza nim. Opierając się na wcześniejszych działaniach operacyjnych na Bliskim Wschodzie i w Afganistanie, Polska mogłaby ponownie zintensyfikować współpracę z wojskami amerykańskimi, potencjalnie także w regionie Indo-Pacyfiku.

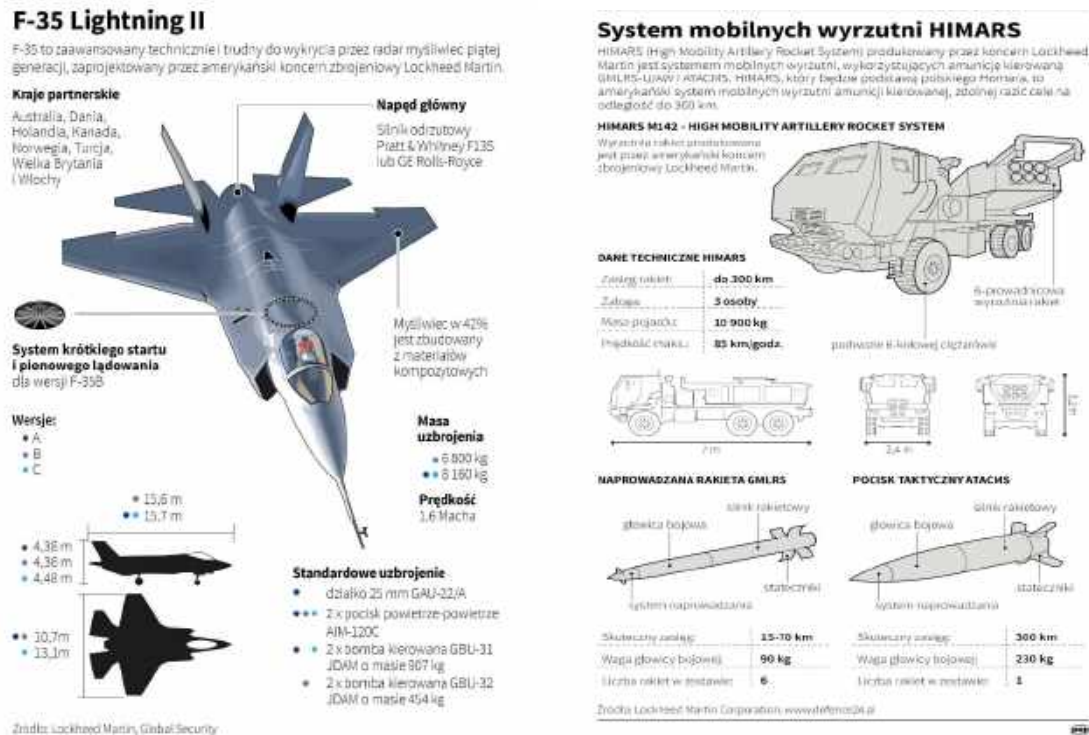
Polscy i amerykańscy urzędnicy spotykali się wielokrotnie od czasu inwazji Rosji na Ukrainę. W związku z agresją Rosji na Ukrainę relacje Polski i Stanów Zjednoczonych uległy bardzo dużej intensyfikacji. Wiąże się to z tym, że USA i Polska koordynują działania w zakresie pomocy dla Ukrainy, działają w imię tych samych interesów na forach dyplomatycznych, współorganizują inicjatywy obronne. Polska pełni rolę hubu, jeśli chodzi o transport pomocy dla Ukrainy. W Polsce znalazło choćby tymczasowe schronienie kilka milionów uchodźców z Ukrainy.

Kluczowym aspektem współpracy w zakresie bezpieczeństwa jest obecność wojsk amerykańskich w Polsce, jest ich obecnie około 10-11 tysięcy. W czasie szczytu NATO w Madrycie Joe Biden postanowił, że w Polsce powstanie stałe dowództwo V korpusu armii USA.



Coraz bardziej rozwija się współpraca z USA w kwestii dostaw uzbrojenia – dotyczy to choćby kontraktów w zakresie systemów Patriot, samolotów F-35, systemów HIMARS i czołgów Abrams<sup>3</sup>.

Rys. 1.



[dostęp: 16.04.2024]

## 7. Wnioski współpracy Polski z USA

Współpraca obronna między Polską a Stanami Zjednoczonymi ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa Polski i Europy. Stosunki strategiczne między tymi krajami są silne i ciągle się rozwijają. Polska zyskuje na tej współpracy nie tylko poprzez zwiększenie swojego potencjału obronnego, ale również poprzez wzrost znaczenia geopolitycznego i gospodarczego w Europie.

## 8. Relacje Polska – Rosja

Relacje pomiędzy Polską a Rosją w kontekście obronnym od wieków były napięte i pełne konfliktów. Współczesne relacje pomiędzy tymi dwoma państwami nadal są skomplikowane i wymagają szczególnej uwagi, zwłaszcza w kontekście sytuacji na Ukrainie i innych konfliktów na obszarze Wschodu. Od momentu uzyskania niepodległości przez Polskę w 1989 roku podjęto wiele działań zmierzających do integracji z Zachodem, w tym

<sup>3</sup> [https://sea.org.pl/wp-content/uploads/2019/08/RAPORT-CZAS-NA-REAKTYWACJĘ\\_kopia\\_1.pdf](https://sea.org.pl/wp-content/uploads/2019/08/RAPORT-CZAS-NA-REAKTYWACJĘ_kopia_1.pdf) [dostęp: 31.03.2023].



do uczestnictwa w NATO i UE. Jednocześnie Rosja była coraz bardziej nieufna wobec ekspansji NATO na wschód i zwiększającego się wpływu Zachodu w Europie Środkowo-Wschodniej. Jednym z głównych powodów napięć w stosunkach pomiędzy Polską a Rosją jest kwestia terytorialna dotycząca Krymu i wschodniej Ukrainy. Polska od początku opowiadała się za suwerennością i integralnością terytorialną Ukrainy, co stanowi ostre zagrożenie dla interesów Rosji w regionie. Rosja z kolei podejmuje działania mające na celu wywieranie wpływu na wydarzenia w regionie i próbuje narzucać swoją politykę. Jednocześnie Polska podejmuje szereg działań mających na celu zwiększenie swojej obronności w stosunku do Rosji. Kraj ten w ostatnich latach dokonał znacznych inwestycji w siły zbrojne i stał się jednym z największych odbiorców sprzętu wojskowego z USA. Polska również współpracuje z innymi krajami europejskimi w zakresie bezpieczeństwa, w tym z NATO. Jednakże nadal jest wiele wyzwań, które należy przezwyciężyć, aby zapewnić stabilność i bezpieczeństwo w Europie Środkowo-Wschodniej.

### **9. Współpraca ekonomiczna**

Podstawę dla rozwoju dwustronnych stosunków gospodarczych obydwu krajów stanowi Umowa między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Federacji Rosyjskiej o współpracy gospodarczej z dnia 2.11.2004 r., na mocy której powołano Polsko-Rosyjską Międzyrządową Komisję ds. Współpracy Gospodarczej, stanowiącą główne instytucjonalne forum dla dialogu gospodarczego między Polską i Rosją. Stosunki z Rosją reguluje ponadto szereg umów międzyrządowych, odnoszących się do poszczególnych sfer relacji gospodarczych, w tym m.in. Umowa między rządem RP a rządem Federacji Rosyjskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku z 22.05.1992 r. czy umowy regulujące współpracę w dziedzinie energetyki, transportu, infrastruktury granicznej, turystyki i kontaktów międzyregionalnych. Od dnia akcesji Polski do Unii Europejskiej (1.05.2004 r.) bazowym dokumentem regulującym współpracę handlową i gospodarczą z Rosją jest Porozumienie o partnerstwie i współpracy ustanawiające partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi a Federacją Rosyjską z dnia 24.06.1994 r., rozszerzone na nowe kraje członkowskie Protokołem podpisanym 27.04.2004 r. w Luksemburgu. Ważną platformą dwustronnych relacji gospodarczych była Polsko-Rosyjska Międzyrządowa Komisja ds. Współpracy Gospodarczej oraz pracujące w ramach w/w Komisji Grupy Robocze (ds. handlu i inwestycji; ds. współpracy w sekt. paliwowo-energetycznym; ds. współpracy w dziedzinie turystyki; ds. współpracy w dziedzinie wojskowo-technicznej; ds. rolnictwa; ds. współpracy celnej). Dodatkowo działała Grupa Robocza ds. współpracy weterynaryjnej oraz Polsko-Rosyjska Komisja Mieszana ds. międzynarodowych przewozów drogowych. Ostatnie posiedzenie Polsko-Rosyjskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej odbyło się w dniu 20.09.2013 r. w Gdańsku. Po aneksji przez Rosję Krymu w marcu 2014 roku oraz w wyniku agresywnej polityki rosyjskiej na wschodzie Ukrainy większość wymienionych wyżej formatów polsko-rosyjskiej współpracy gospodarczej zostało przez stronę rosyjską zamrożone. Obecnie nadal regularnie działają: Grupa Robocza ds. współpracy celnej, Polsko-Rosyjska Komisja Mieszana ds. międzynarodowych przewozów drogowych. Ponadto

aktywne są niektóre formaty współpracy regionalnej, w tym również w zakresie współpracy gospodarczej tj. program współpracy transgranicznej PL-RU 2014 – 2020, Polsko-Rosyjska Rada ds. współpracy regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim<sup>4</sup>.

### **10. „Współpraca” w kontekście obrony narodowej**

Rosja jest postrzegana jako zagrożenie zarówno przez Stany Zjednoczone, jak i Polskę, choć administracja Bidena najwyraźniej wciąż prowadzi proces definiowania polityki wobec tego państwa. Co ważne, Polska podziela konstatację, że korupcja i pranie pieniędzy w systemach finansowych państw zachodnich, które umożliwiają Rosji rozszerzanie swoich wpływów, nie cieszyły się w ostatnich latach należytą uwagą administracji USA. Zdaniem Polski w przyszłości niezbędne będą dodatkowe działania związane z zapobieganiem łamaniu praw człowieka, cyberatakami i rosyjskim kampaniom dezinformacyjnym. Niektóre wczesne działania administracji Bidena zostały w Polsce przyjęte pozytywnie, w tym ostra krytyka reżimu Putina i dodatkowy zestaw sankcji w konsekwencji ataków hackerskich. Natomiast decyzje związane z Nord Stream 2 były postrzegane jako korzystne dla Rosji, zagrażające nie tylko bezpieczeństwu energetycznemu UE, ale także Ukrainie. Próba zwiększenia przewidywalności relacji z Rosją i zaangażowania jej w dyskusje na temat strategicznej stabilności i cyberbezpieczeństwa, o czym zdecydował prezydent Biden, jest postrzegana jako warta kontynuowania, ale raczej skazana na niepowodzenie.

Strategia definiuje dwa rodzaje największych zagrożeń dla Rosji: wojskowe mają charakter długoterminowy i płyną z zewnątrz, wewnętrzne są związane z procesami społecznymi, gospodarczymi, informacyjnymi czy nowymi technologiami. Strategia wskazuje też najważniejsze priorytety dla władz: ochronę narodu, obronę, bezpieczeństwo państwowe, społeczne, informatyczne, gospodarcze, ekologiczne, zapewnienie rozwoju naukowo-technicznego, ochronę tradycyjnych wartości i stabilność strategiczną.

Za źródło zagrożeń o charakterze wojskowym uznane zostały państwa zachodnie (głównie USA) i NATO, które nie tylko „destabilizują sytuację na świecie”, ale prowadzą wymierzone w Rosję „wrogie działania” (militarne, gospodarcze, polityczne oraz kampanie informacyjne i historyczne). W strategii podkreślono, że „świat zachodni” dąży do konfrontacji i kolejnego wyścigu zbrojeń, w tym jądrowych.

### **11. Zakończenie**

Relacje między Polską a USA sięgają 1919 roku. Stany Zjednoczone odegrały kluczową rolę w uznaniu niepodległości Polski po I wojnie światowej. Oba kraje ściśle współpracują w ramach NATO, w zakresie bezpieczeństwa, obrony oraz promocji demokracji. W ostatnich latach zacieśniły się relacje gospodarcze i polityczne, czego dowodem są wizyty wysokich rangą urzędników oraz podpisane umowy, w tym dotyczące współpracy wojskowej i energetycznej. Amerykańska Polonia liczy 9,6 miliona osób, co sprzyja rozwijaniu dwustronnych więzi.

---

<sup>4</sup> <https://www.gov.pl/web/rosja/relacje-dwustronne> [dostęp: 31.03.2023].

Polska i Stany Zjednoczone postrzegają Rosję jako poważne zagrożenie. Administracja Bidena, mimo wprowadzenia sankcji za ataki hackerskie i krytyki Putina, jest krytykowana za przychylność wobec Nord Stream 2, co zwiększa wpływy Rosji i zagraża bezpieczeństwu energetycznemu UE oraz Ukrainie. Polska uważa, że walka z korupcją, praniem pieniędzy oraz cyberatakami wymaga większej uwagi. Działania Bidena, mające na celu stabilizację relacji z Rosją, są oceniane jako trudne do zrealizowania.

### **Bibliografia**

1. [https://sea.org.pl/wp-content/uploads/2019/08/RAPORT-CZAS-NA-REAKTYWACJĘ\\_kopia\\_1.pdf](https://sea.org.pl/wp-content/uploads/2019/08/RAPORT-CZAS-NA-REAKTYWACJĘ_kopia_1.pdf) [dostęp: 31.03.2023].
2. <https://www.gov.pl/web/rosja/relacje-dwustronne> [dostęp: 31.03.2023].
3. <https://www.gov.pl/web/usa/relacje-dwustronne> [dostęp: 31.03.2023].
4. <https://www.pism.pl/publikacje/relacje-polsko-amerykanske-w-czasie-prezydentury-joe-bidena> [dostęp: 31.03.2023].

### **Dane kontaktowe**

Klaudia Furman, [klaudiafurman02@gmail.com](mailto:klaudiafurman02@gmail.com)

Victoria Kotterba, [vicikott@gmail.com](mailto:vicikott@gmail.com)

Victoria Kostrzewa, [Vici12kos@gmail.com](mailto:Vici12kos@gmail.com)